

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

ЛОКОТА АНАСТАСІЯ ГЕННАДІЇВНА

УДК 339.92:330.341

**МІЖНАРОДНИЙ ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ФОРМА
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ЗАТ
КВО «МЕДАПАРАТУРА»)**

8.03060104

«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

АВТОРЕФЕРАТ
дипломної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня
"МАГІСТР"

Київ – 2016

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сьогоднішній день, з урахуванням розвитку вітчизняної промисловості, набуває актуальності питання системного впровадження передових технологій. З урахуванням значної кількості наукових розробок, які не реалізуються у виробництві, нагальним є питання побудови взаємовідносин між наукою і бізнесом. Конструктивний «діалог» між наукою і бізнесом забезпечує трансфер технологій — процес передачі нових знань, отриманих внаслідок наукових робіт в дослідницьких організаціях, до комерційного сектору для суспільної вигоди.

Актуальність обраної теми полягає в тому, що в умовах глобалізації та необхідності інтегрування у світовий (зокрема у європейський) економічний простір, універсальним критерієм стратегії розвитку будь-якої країни, а тим більше України, що пішла шляхом утвердження самостійності та національної ідентичності, має стати інноваційний розвиток, як імовірність реалізації конкурентних переваг на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Теоретичні та прикладні аспекти сутності трансферу технологій детально висвітлені у працях В. Соловйова, Н. Чухрай, Н. Фонштейна, А. Шапошникова, В. Титова, О. Ляшенка, О. Саліхової, К. Ямеса, В. Соудера, Р. Сеатона, Д. Герінга, П. Массея. Проте недостатньо дослідженими залишаються системні підходи до реалізації теоретичних науково-дослідних напрацювань, проблеми міжнародного трансферу технологій. Окремі аспекти цієї тематики були предметом дослідження Д. Блюменау, В. Гужви, О. Тарабріна. Проте теоретичні основи інформаційно-аналітичного забезпечення трансферу технологій підприємств, методологія здійснення міжнародного трансферу технологій залишаються недостатньо дослідженими.

Метою роботи є подальший розвиток теоретичних положень та розробка рекомендацій щодо ефективного управління міжнародним

трансфером технологій на промислових підприємствах як формою інноваційного розвитку.

Для досягнення поставленої мети були поставлені та вирішені *такі завдання:*

- обґрунтування сутності міжнародного трансферу технологій;
- визначення основних видів трансферу технологій;
- аналіз проблем міжнародного трансферу технологій в Україні;
- розрахунок інноваційного потенціалу КВО «Медапаратура»;
- оцінка проблем, що уповільнюють інноваційний розвиток підприємства;
- формування трансферного потенціалу КВО «Медапаратура»;
- систематизація міжнародного досвіду реалізації механізмів трансферу технологій;
- формування проектного забезпечення інноваційної стратегії підприємства;
- оцінка та прогноз наслідків впровадження стратегії.

Об'єктом дослідження даної роботи є управління виробничо-комерційною діяльністю підприємства у контексті забезпечення його інноваційного розвитку.

Предмет дослідження – теоретичні та прикладні положення використання міжнародного трансферу технологій як форми забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

Методи дослідження. Методологічною основою дипломної роботи є дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених з питань міжнародного трансферу технологій, основних підходів до його визначення.

У роботі для досягнення поставленої мети було використано методи дослідження: теоретичного узагальнення – для уточнення понятійного апарату трансферу технологій; статистичного аналізу – для групування та порівняння емпіричних даних, для дослідження тенденцій розвитку діяльності підприємства; експертного оцінювання – для оцінки інноваційного та

трансферного потенціалу; графічний метод – для наочного представлення результатів досліджень.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні необхідності розгляду трансферу технологій як пріоритетної форми інноваційного розвитку підприємства приладобудування; удосконаленні методики оцінки трансферного та інноваційного потенціалу, яка оцінює кожен напрямок роботи підприємства окремо, що дозволяє виявити слабкі та сильні сторони компанії; розробці проектного підходу до забезпечення реалізації інноваційної стратегії підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх впровадження у діяльність промислових підприємств, що сприятиме підвищенню їх інноваційної активності за рахунок втілення інноваційної стратегії, спрямованої на збільшення частки наукоємності продукції. Пропозиції, отримані у результаті проведеного дослідження були використані при формуванні механізму трансферу технологій на КВО «Медапаратура».

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні та практичні результати дослідження доповідались на: VI Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Сучасні підходи до управління підприємством» (м.Київ, 2015). Результати дослідження були опубліковані в збірнику наукових праць Економічний вісник КПІ (м. Київ, 2015) та у фаховому виданні «Проблеми науки» (м. Київ, 2014).

Публікації. За результатами дипломної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» опубліковано 3 наукові праці.

Структура та обсяг роботи. Дипломну роботу викладено на 113 сторінках. Робота складається зі вступу, розділу 1, розділу 2, розділу 3, висновків до кожного розділу, висновків до роботи в цілому, переліку посилань, додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми роботи, сформульовано мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження, визначено наукову новизну та практичне значення отриманих результатів і запропонованих рекомендацій.

У першому розділі – «Теоретичні основи дослідження міжнародного трансферу технологій як форми інноваційного розвитку підприємства» були розглянуті теоретичні основи дослідження міжнародного трансферу технологій як форми інноваційного розвитку підприємства. Було надане визначення поняттям «технологія» та «трансфер технологій». Проаналізована роль міжнародного трансферу технологій в забезпеченні інноваційного розвитку підприємства.

В роботі детально розглянуті проблеми трансферу технологій в Україні, проаналізовані причини міжнародної передачі технологій. Визначено основні види трансферу технологій за різними класифікаційними ознаками (табл 1).

В ході аналізу, виявили найбільш влучне визначення трансферу технологій – це сукупність економічних відносин у сфері використання нових системних знань про виробництво продукції, про застосування процесу чи надання послуги між її власником (розробником) і споживачем – резидентами в одній країні, а для випадку міжнародного трансферу технологій – резидентів з нерезидентами країни.

В розділі розглянута інфраструктура трансферу технологій в Україні, а саме Українська мережа трансферу технологій (UTTN). Визначені її основні функції: дослідження кон'юнктури ринку технологій; здійснення заходів, спрямованих на передачу інноваційних технологій зі сфери їхнього розроблення в сферу практичного застосування у межах науково-виробничої кооперації й інвестиційного співробітництва (технологічне брокерство); управління інтелектуальною власністю та розроблення стратегій комерціалізації технологій (ліцензування, створення компаній на основі

університетських технологій, підготовка бізнес-плану інвестиційного проекту); здійснення технологічного аудиту підприємств та надання консультаційних послуг; підготовка проектів.

Таблиця 1 - Класифікація трансферу технологій на промислових підприємствах

№ з/п	Класифікаційна ознака	Види технологій
1	За формою	Матеріальні форми технологій: підприємства “під ключ”, технологічні лінії, агрегати, обладнання, інструменти та ін., нематеріальні форми технологій: патенти, ліцензії, ноу-хау, знання, досвід, технологічна документація та ін.; послуги: науково-технічні, інжинірингові.
2	За призначенням	Технології продуктів, технології процесів, технології управління.
3	За засобами передачі технологій	Комерційні і некомерційні, двосторонні і багатосторонні, офіційні і неофіційні, внутрішні і зовнішні технічні; конструкторські; виробничі; інформаційні.
4	За сферою розповсюдження	Міждержавні, міжрегіональні, регіональні, міжгалузеві, міжфірмові.
5	За типом передачі технологій	Вертикальні (між головною і дочірньою фірмами) і горизонтальні (між незалежними фірмами).
6	За змістом технологічних досягнень, що передаються підприємством	Технічна передача в матеріалізованій формі; інформаційна у вигляді інтелектуального продукту.

В першому розділі розглянуті основні тенденції притаманні міжнародному трансферу. Визначені основні форми передачі технологій: патентний та ліцензійний договір, франчайзинг, договір про технічну підтримку, стратегічне партнерство, угода «під ключ», прямі іноземні інвестиції та контракт про зворотні закупівлі.

Зроблено висновок, що для України, на даному етапі розвитку, необхідним залишається всебічне вивчення напрямків підвищення інноваційної активності промислових підприємств, зокрема трансферу технологій та пошук шляхів його активізації, адже ефективність

інноваційного процесу, а саме випуск високотехнологічної продукції, пов'язана з трансфером нових знань від одних його учасників іншим.

В другому розділі – «Діагностика виробничо-комерційного підґрунтя інноваційного розвитку підприємства» була надана характеристика діяльності підприємства, його організаційної, маркетингової та виробничої структури. Розглянуті основні види продукції та фінансово-економічні показники діяльності, які свідчать про те, що підприємство має збиток станом на 2014 рік (табл. 2).

Таблиця 2 - Основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства, 2012-2014 рр.

№ п/п	Показники	2012 р.	2013 р.	2014 р.
1	Дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	32798	38392	57412
2	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, послуг, робіт), тис. грн.	29963	31654	48039
3	Чистий прибуток підприємства (збиток), тис. грн.	188,5	207,5	(1061)

Розраховано автором на основі даних підприємства

Проаналізований рівень ризикованості ведення бізнесу в цій галузі. За допомогою моделі Альтмана визначено, що рівень майбутнього банкрутства є високим. Такий рівень ризику пов'язаний з нестабільною економічною та політичною ситуацією, яка склалася в країні та галузі приладобудування.

Наступним кроком аналізу було визначення ефективності господарської діяльності підприємства, розраховані показники ліквідності, рентабельності, автономії, покриття та інші. Після розрахунку фінансових коефіцієнтів і зіставлення їх з моделями фінансового стану підприємств, ми зробили висновок, що КВО «Медапаратура» має модель стійкої нерівноваги, що обумовлено суттєвим ударом по господарській діяльності під час кризи

2008-2010 року. Можливим варіантом розвитку підприємства є стабілізація фінансового стану та встановлення ринкової рівноваги.

В роботі надана характеристика чисельності кадрів, їх динаміка. Розглянуті основні стратегії підприємства та його інноваційна політика. Резюмуючи аналіз інноваційного сектору, можна стверджувати, що в даний час управління інноваційним розвитком підприємства можна оцінити як незадовільний, оскільки повністю відсутня плановість інновацій.

Також у другому розділі дипломної роботи був проведений розрахунок інноваційного потенціалу за допомогою експертного методу (табл. 3). Показники були поділені на 5 блоків: продуктивний, функціональний, ресурсний, організаційний та управлінський. Підсумкова оцінка стану інноваційного потенціалу становить 2,16 з можливих 3. Отримане значення у 2,16 бали надає змогу говорити про середній рівень інноваційного потенціалу досліджуваного підприємства і, безумовно, є свідченням перспективності реалізації інноваційної стратегії.

Однак, не зважаючи на загальний позитивний стан, можна побачити слабкі місця, зокрема функціональний блок, а саме незначну кількість та низьку ефективність НДДКР та випробувальних робіт; маркетинг та збут. Відзначаються низькі оцінки в інформаційних та трудових ресурсах.

Також, помітне зниження експертних оцінок в організаційному блоці, що є однією з причин затримки впровадження інновацій. Виявлення проблем в кожному блоці та пошук шляхів їх вирішення сприятиме підвищенню рівня інноваційного потенціалу підприємства.

Враховуючі середні показники інноваційного потенціалу ми зробили висновок, що КВО «Медапаратура» має середні інноваційні можливості. Найбільш підходящим типом інноваційного потенціалу для підприємства є тип, який передбачає використання власних коштів та довгострокових кредитів для ефективного залучення нових технологій, реалізації механізмів трансферу технологій та впровадження інноваційної стратегії послідовника або лідера.

Таблиця 3 - Оцінка стану інноваційного потенціалу КВО «Медапаратура»

№ з/п	Компоненти блоків	Оцінка експертів		
		Експерт 1	Експерт 2	Експерт 3
1	2	3	4	5
<i>1. Продуктовий блок (рівень інноваційності продукції)</i>				
1.1	Апарати рентгенівські флюорографічні.	3	2	3
1.2	Комплекс рентгенівський діагностичний	2	3	3
1.3	Флюорографія з цифровою обробкою зображення ФЦОІ - 12	3	3	3
1.4	Комплекс рентгенівський діагностичний з цифровою обробкою зображення	2	3	3
Середня оцінка продуктового блоку				2,75
<i>2. Функціональний блок</i>				
2.1	НДДКР, дослідно-експериментальні, випробувальні роботи	2	1	1
2.2	Маркетинг і збут	1	1	0
2.3	Сервісні роботи для споживачів	2	2	1
Середня оцінка функціонального блоку				1,23
<i>3. Ресурсний блок</i>				
3.1	Матеріально-технічні ресурси	3	2	2
3.2	Трудові ресурси	1	2	2
3.3	Інформаційні ресурси	2	1	2
3.4	Фінансові ресурси	2	2	2
Середня оцінка ресурсного блоку				1,92
<i>4. Організаційний блок</i>				
4.1	Організаційна структура	2	3	2
4.2	Технологія процесів по всім функціям	2	2	3
4.3	Організаційна культура	2	3	2
Середня оцінка організаційного блоку				2,33
<i>5. Управлінський блок</i>				
5.1	Загальне, функціональне, проектне керівництво	3	2	3
5.2	Система управління	2	2	2
5.3	Стиль управління	2	3	2
Середня оцінка управлінського блоку				2,33
Разом за блоками інноваційного потенціалу				
1	Стан продуктового блоку (0,2)	0,55		
2	Стан функціонального блоку (0,15)	0,18		
3	Стан ресурсного блоку (0,2)	0,38		
4	Стан організаційного блоку (0,2)	0,46		
5	Стан управлінського блоку (0,25)	0,58		
Підсумкова оцінка стану інноваційного потенціалу - 2,16				

Розраховано автором на основі експертних оцінок

Для підвищення ефективності використання трансферу технологій як форми інноваційного розвитку підприємства був розглянутий міжнародний досвід застосування успішних механізмів трансферу технологій, зокрема,

досвід Європейської та Російської мереж трансферу технологій. В роботі проаналізована північноамериканська та японська модель міжнародного трансферу технологій.

Наприкінці розділу зроблений висновок, що на сьогоднішній день для України важливо використовувати приклад розвинених країн в розбудові ефективної системи міжнародного трансферу технологій. Адже є розуміння, що міжнародний трансфер технологій є одним з напрямків модернізації та виходу української економіки на інноваційний шлях розвитку.

В третьому розділі – «Розробка стратегії інноваційного розвитку підприємства на основі механізму трансферу технологій» була розглянута стратегія інноваційного розвитку підприємства. Проведені дослідження показали, що основні причини, які стримують інноваційний розвиток підприємств і обмежують їхню взаємодію з іншими суб'єктами господарювання, пов'язані з низьким рівнем трансферного потенціалу інноваційного розвитку підприємств.

В роботі був наданий розрахунок трансферного потенціалу експертним методом (табл 4). Із врахуванням вагового коефіцієнта значущості можливостей (який був зазначений експертами) та рівня балів підсумкова оцінка стану інноваційного потенціалу дорівнює 0,46 (max=1). Отримане значення надає змогу говорити про середній рівень трансферного потенціалу досліджуваного підприємства і, безумовно, є свідченням перспективності реалізації інноваційної стратегії.

В цьому розділі наданий аналіз реалізації інноваційної стратегії, який включає в себе аналіз існуючих стратегій та економічну оцінку нових запропонованих стратегій. Аналіз існуючих стратегій надав можливість виявити проблемні місця в постановці та реалізації цілей підприємства та виявити, що існуючі стратегії не дозволять підприємству вийти на нову конкурентну позицію, саме це зумовило необхідність удосконалення інноваційної стратегії.

Таблиця 4 - Оцінка стану трансферного потенціалу КВО «Медапаратура»

№ з/п	Показники	Оцінка експертів		
		Експерт 1	Експерт 2	Експерт 3
<i>Внутрішні трансферні можливості</i>				
1.1	Диверсифікованість об'єктів трансферу	0,23	0,34	0,28
1.2	Комунікаційне забезпечення трансферу	0,45	0,61	0,34
1.3	Забезпечення прав власності на об'єкти трансферу	0,28	0,31	0,36
1.4	Диференціація трансферних моделей	0,62	0,49	0,37
Середня оцінка				0,40
<i>Зовнішні трансферні можливості</i>				
2.1	Диверсифікованість систем трансферу фінансових ресурсів	0,21	0,19	0,31
2.2	Розвиток рекламно-пошукових трансферних систем, а також системи науково-технічної кооперації	0,38	0,42	0,61
2.3	Залежність комерціалізації інновацій від трансферу прав інтелектуальної власності.	0,45	0,28	0,32
Середня оцінка				0,35
Вага	Внутрішні трансферні можливості (0,25)	0,50		
	Зовнішні трансферні можливості (0,20)	0,42		
Підсумкова оцінка стану трансферного потенціалу - 0,46				

Розраховано автором на основі експертних оцінок

В роботі запропоновано ряд заходів для впровадження нової стратегії, а саме чотири форми реалізації трансферу технологій на КВО «Медапаратура»:

- Проект № 1 Продаж існуючих технологій КВО «Медапаратура»
- Проект № 2 Купівля технології та вихід на новий ринок
- Проект № 3 Укладення договору про стратегічне партнерство
- Проект № 4 Угода про здачу проекту "під ключ"

По кожному з проектів була проведена оцінка економічної ефективності для підтвердження доцільності реалізації проектів. Здійснена економічна оцінка стратегії, а саме: розглянуті очікувані переваги від науково-дослідного партнерства, розрахований чистий приведений дохід від реалізації технології (Проект № 1), яка з'явилася в ході дослідження, показники економічної ефективності проекту можна охарактеризувати наступним чином: $NPV > 0$ і складає 37 500,00 грн., тобто вартість активів підприємства від реалізації проекту продажу технології зросте на

37 500,00 грн. Індекс рентабельності більше 1 і складає 1,88, що говорить про хороший результат. Термін окупності складає 0,53, тобто 6,5 місяців.

Наступним кроком економічної оцінки стратегії був розгляд основних складових механізму трансферу технологій за другим, аналіз кожної складової окремо (рис. 1).

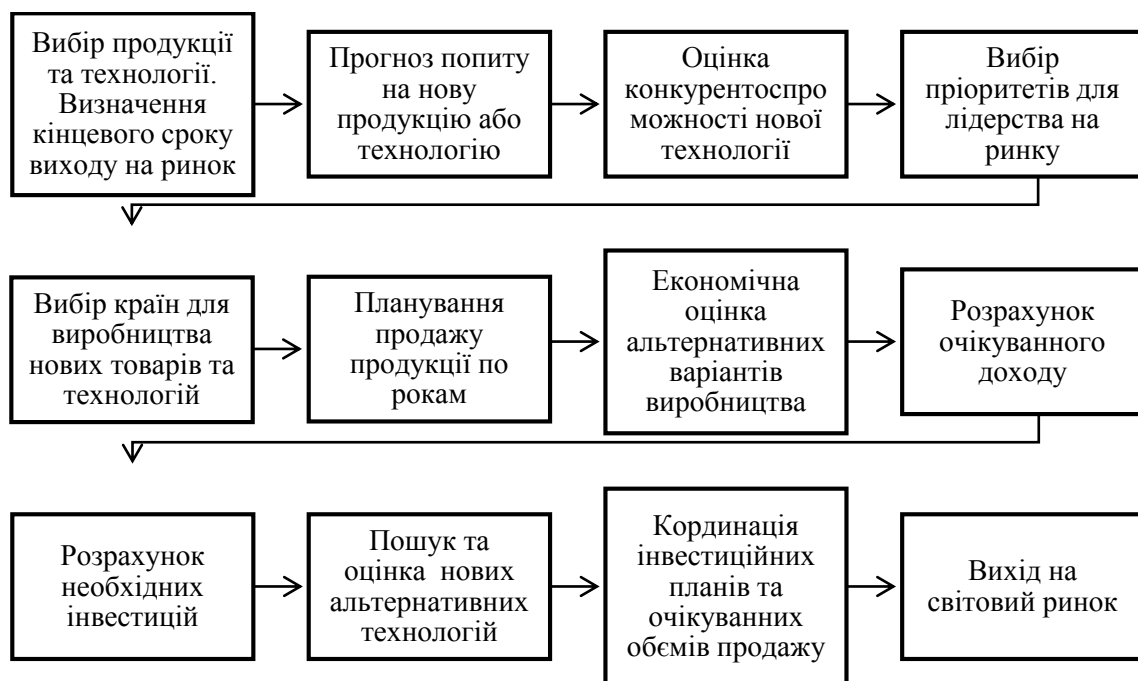

Рисунок 1. Механізм виходу нових технологій на світовий ринок

Складено автором на основі даних підприємства

Оцінка другого проекту - «Купівля технології та вихід на новий ринок» дозволила виявити, що прибуток від використання власного генератору складе 3 000 грн з одного комплексу з врахуванням витрат на трансфер технології. Окрім цього, дана технологія дозволить знизити собівартість комплексу, що сприятиме виходу цього товару на світовий ринок (табл 5).

Таблиця 5 - Фінансова характеристика трансферу технології

	Альтернативний варіант з використанням імпортованих генераторів, тис грн	Варіант з використанням технології для створення власного генератора, тис грн
Вартість комплексу	1 500	1 000
Вартість генератора	800	300
Собівартість комплексу	1 100	600
Вартість комплексу без врахування вартості генератора	700	700
Інвестиції в трансфер	-	300
Очікуваний попит	5	30
Очікуваний дохід	7 500	30 000
Всього витрат	1 100*5=5 500	900*30= 27 000
Очікуваний прибуток	2 000	3 000

Розраховано автором на основі даних підприємства

Була проведена оцінка проекту № 3 – стратегічне партнерство. Виявлено, що партнерство з кафедрою приладобудування буде сприяти активізації наукових розробок та додатковому прибутку. А за умови, що стратегічне партнерство буде постійно розвиватися, важливо враховувати кадровий потенціал, який може отримати підприємство.

В роботі визначено, що договір «під ключ» (Проект № 4) має такі переваги для КВО «Медапаратура»: додатковий прибуток на вже існуючій технології, яка ефективно працює на підприємстві, вихід на новий ринок, налагодження партнерських відносин з іншою компанією, розвиток нової форми трансферу технологій та нового напрямку діяльності компанії.

У третьому розділі також наданий аналіз наукового-практичного рівня запропонованої стратегії, який дорівнює 6,74, що є непоганим результатом, адже показник наближається до максимального значення (до 10).

Проаналізувавши економічну ефективність по 4 проектам, було зроблено висновок, що всі проекти є актуальні та рентабельні для КВО «Медапаратура».

В розділі зазначено, що використовуючи представлені в проектах форми розвитку трансферу технологій, зокрема, стратегічне партнерство, проекти «під ключ», продаж та купівля технологій, в інноваційній стратегії

ми вирішимо низку основних проблем підприємства. Продаж технології забезпечить отримання прибутку, вихід на новий ринок забезпечить постійне виробниче навантаження та мінімізує витрати на зупинку заводу, стратегічне партнерство забезпечить цінними кадрами та активізує наукову роботу.

ВИСНОВКИ

Інноваційні технології формують основу для подолання кризових явищ в економіці, а механізми їх трансферу виступають інструментом забезпечення якості та покращання динаміки економічного розвитку. Наслідки кризових явищ в Україні призвели до зниження науково-технологічного рівня вітчизняної економіки: ускладнилось здійснення наукових досліджень і розробок, застосування нових технологій у виробництві. Трансфер технологій забезпечує інноваційний розвиток підприємств і країни зокрема, є інструментом поширення та впровадження технологій; забезпечує комерційне освоєння технологій; обумовлює діалог між науковою і виробничою сферами; сприяє зростанню конкурентоздатності та технологічному оновленню.

1. Результатом аналізу сутності міжнародного трансферу технологій стало визначення трансферу технологій як сукупність економічних відносин у сфері використання нових системних знань про виробництво продукції, про застосування процесу чи надання послуги між її власником (розробником) і споживачем – резидентами в одній країні, а для випадку міжнародного трансферу технологій – резидентів з нерезидентами країни.

2. Визначені основні форми передачі технологій: патентний та ліцензійний договір, франчайзинг, договір про технічну підтримку, стратегічне партнерство, угода «під ключ», прямі іноземні інвестиції та контракт про зворотні закупівлі.

3. Проаналізовано проблеми міжнародного трансферу технологій в Україні, а саме:

– Спостерігається тенденція щодо подальшого відставання України у технологічному розвитку від розвинутих країн світу, що свідчить про неефективне використання власного інноваційного потенціалу.

– Основним джерелом фінансування інновацій є власні кошти підприємств.

- Держава недостатньо фінансує НДДКР і не проводить активної інноваційної політики.
- Проблемою є не тільки недостатність обсягів фінансування, а й неефективне використання коштів на інновації. Часто має місце спрямування інноваційних коштів на проекти, які не мають інноваційного характеру.
- Зниження рівня фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт призвело до відтоку з України кваліфікованих наукових та технічних кадрів, занепаду багатьох наукових шкіл.
- Знижується кількість інноваційно активних підприємств.
- Знижується кількість освоєних підприємствами інноваційних видів продукції.
- Викривлення структури трансферу високотехнологічних послуг.
- Відсутність попиту на науково-технічні розробки з боку держави та приватного сектору.
- Низькими залишаються обсяги державного замовлення на новітні технології, які щорічно становлять близько 1% бюджетного фінансування наукової сфери.

4. Проведено розрахунок інноваційного потенціалу КВО «Медапаратура» за допомогою експертного методу. Показники були поділені на 5 блоків: продуктовий, функціональний, ресурсний, організаційний та управлінський. Підсумкова оцінка стану інноваційного потенціалу становить 2,16 з можливих 3. Отримане значення у 2,16 бали надає змогу говорити про середній рівень інноваційного потенціалу досліджуваного підприємства і, безумовно, є свідченням перспективності реалізації інноваційної стратегії.

5. На основі детальної характеристики КВО «Медапаратура» були виявлені основні проблеми, що уповільнюють інноваційний розвиток підприємств, зокрема рівень ризику, збиток в звітному періоді, низька конкурентоспроможність на ринку, не досконала система нормативів робіт,

велика тенденція до звільнень, відсутність маркетингової стратегії та джерел додаткового фінансування, застаріле обладнання та недостатня співпраця в сфері науково-технічного співробітництва. Проведені дослідження показали, що основні причини, які стримують інноваційний розвиток підприємств і обмежують їхню взаємодію з іншими суб'єктами господарювання, пов'язані з низьким рівнем трансферного потенціалу інноваційного розвитку підприємств.

6. Проведено формування трансферного потенціалу КВО «Медапаратура». В роботі був наданий розрахунок трансферного потенціалу експертним методом. Із врахуванням вагового коефіцієнта значущості можливостей (який був зазначений експертами) та рівня балів підсумкова оцінка стану інноваційного потенціалу дорівнює 0,46 (max=1). Отримане значення надає змогу говорити про середній рівень трансферного потенціалу досліджуваного підприємства.

7. Сформовано проектне забезпечення інноваційної стратегії підприємства. В дипломній роботі було виявлено, що існуючі стратегії не дозволяють підприємству вийти на нову конкурентну позицію, саме це зумовило необхідність удосконалення інноваційної стратегії. Запропоновано ряд заходів до нової стратегії, а саме чотири форми реалізації трансферу технологій на КВО «Медапаратура»:

- Проект № 1 Продаж існуючих технологій КВО «Медапаратура»
- Проект № 2 Купівля технології та вихід на новий ринок
- Проект № 3 Укладення договору про стратегічне партнерство
- Проект № 4 Угода про здачу проекту "під ключ"

По кожному з проектів була проведена оцінка економічної ефективності для підтвердження доцільності реалізації проектів

8. Здійснена оцінка та прогноз наслідків впровадження стратегії. Проаналізувавши економічну ефективність по чотирьом проектам, можливо зробити висновок, що всі програми є актуальні та рентабельні для КВО «Медапаратура», а використання представлених в проектах форм

розвитку трансферу технологій, зокрема, стратегічне партнерство, проекти «під ключ», продаж та купівля технологій, в інноваційній стратегії дозволить нам вирішити низку основних проблем підприємства.

Отже, високих результатів підприємства можуть досягти лише за умов систематичного і цілеспрямованого новаторства, націленого на пошук можливостей, які відкриває середовище господарювання щодо виготовлення і впровадження нових видів товарів, нових виробничих засобів, освоєння нових ринків і форм організації виробництва. Запропонована інноваційна стратегія, основою, якої є трансфер технологій передбачає особливий, новаторський стиль господарювання, в основі якого – орієнтація на нововведення, систематична і цілеспрямована інноваційна діяльність, яка дозволить підвищити міжнародну конкурентоспроможність КВО «Медапаратура».

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ

1. Дунська А.Р., Локота А.Г. Проблеми та перспективи розвитку міжнародної торгівлі ліцензіями [Текст] / А.Р. Дунська, А.Г. Локота // Збірник наукових праць Економічний вісник КІП . — Вип. 12 — 2015. — С. 90-96.
2. Дунська А.Р., Локота А.Г. Інноваційні механізми підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на світовому ринку [Текст] / А.Р. Дунська, А.Г. Локота // Проблеми науки. — 2014. — № 3. — С. 2-9.
3. Дунська А.Р., Локота А.Г. Міжнародний трансфер технологій: зарубіжний досвід та українська перспектива [Текст] / А.Р. Дунська, А.Г. Локота // Сучасні підходи до управління підприємством: Збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. — Черкаси : видавець Чабаненко Ю. А., 2015. — С. 244-249.

АНОТАЦІЯ

Локота А.Г. Міжнародний трансфер технологій як форма інноваційного розвитку підприємства. – Рукопис.

Дипломна робота освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» – НТУУ "КПІ", Київ, 2016.

Дипломну роботу присвячено обґрунтуванню ролі міжнародного трансферу технологій в інноваційному розвитку підприємства.

У роботі розглянута необхідність розгляду трансферу технологій як пріоритетної форми інноваційного розвитку підприємства приладобудування; удосконалена методика оцінки трансферного та інноваційного потенціалу, яка оцінює кожен напрямок роботи підприємства окремо, що дозволяє виявити слабкі та сильні сторони компанії; розроблений проектний підхід до забезпечення реалізації інноваційної стратегії підприємства.

Ключові слова: *міжнародний трансфер технологій, інноваційна стратегія, інноваційний розвиток, трансфер технологій, потенціал.*

АННОТАЦИЯ

Локота А.Г. Международный трансфер технологий как форма инновационного развития предприятия. - Рукопись.

Дипломная работа образовательно-квалификационного уровня «магистр» по специальности 8.03060104 «Менеджмент внешнеэкономической деятельности» - НТУУ "КПИ", Киев, 2016.

Дипломную работу посвящено обоснованию роли международного трансфера технологий в инновационном развитии предприятия.

В работе рассмотрена необходимость рассмотрения трансфера технологий как приоритетной формы инновационного развития предприятия приборостроения; усовершенствованная методика оценки трансферного и инновационного потенциала, которая оценивает каждое направление работы предприятия отдельно, что позволяет выявить слабые и сильные стороны компании; разработан проектный подход к обеспечению реализации инновационной стратегии предприятия.

***Ключевые слова:** международный трансфер технологий, инновационная стратегия, инновационное развитие, трансфер технологий, потенциал.*

ABSTRACT

Lokota A.G. International technology transfer as a form of innovative development company- Manuscript.

Thesis educational qualification level "master" in the specialty 8.03060104 "International Management" - "KPI", Kyiv, 2016.

Thesis is devoted to the substantiation of the role of international technology transfer in the innovation of the enterprise.

This work reviewed rationale for consideration of technology transfer as its primary form of innovative enterprise development instrument; improving methods of evaluation and transfer of innovative potential that assesses each direction of the company separately, which allows you to identify the strengths and weaknesses of the company; development project approach to implementing innovation strategy.

***Key words:** international technology transfer, innovation strategy, innovation development, technology transfer, capacity.*